

Osuuskunnat ja luokk-taistelulu

(Jatkoa toiselta sivulta)

taa osuuskunnat riippuvaisuus-suhteeseen nähin tai painvas-toin. Kaikki puhuu sen puolesta, että ne, kuten tähänkin asti, säilyttäisivät täydellisen itsenäisyytensä. Kaikki riippuu siitä, missä hengessä osuuskunnissa toimessa olevat sosiaalidemokraatit työskentelevät.

Aatteellinen sukulaisuus osuuskunnan ja puolueen välillä on luonnollisesti suuri. Ei ole oikein sanottu, ettei osuuskunnat olisi pantava mitään painoa mihinkään valtiolliseen puolueeseen. Osuuskunnat ovat vuo-dostuneet suuriksi työväen yhtymiksi. Niitä vastaan taistellaan kaikilta tahoilta mitä tarkokkaimmin. Niitä vastaan taistelee keskiäädyn poliitikot, valtiolliset puolueet ja viranomaiset. Ne ovat siis järjestöjä, joilla on täysi aike katsoa ympärilleen, kuka niitä tässä taistelussa suojellee. Niiden aineelliset ja valtiolliset harrastukset ovat kokonaan samat kuin sosiaalidemokraattien puolueen. Aineelliset senvuoksi, että sosiaalidemokratia edistää kaikkia järjestöjä, jotka hyödyttävät työläisiä aineellisesti tai aatteellisesti. Jos tarkastamme valtiollista elämää, niin huomamme, että parlamentaarisessa, sanomalehdistöissä j. n. e. porvarilliset puolueet enemmän taikka vähemmän yrittävät taistella osuuskunnat vastaan. Ei vähemmän erikoisverotuksella ja oikeudellisilla toimenpiteillä. Ainoastaan sosiaalidemokraattinen puolue häikäilemättä ja johdonmukaisesti as-

tuu osuuskunnat kannalle. Kun olosuhteet ovat tällaiset, täytyy osuuskunnatkin olla etua siitä, että ne ovat ainakin ystävällisessä naapurisuhteessa sosiaalidemokratian puolueeseen nähden. Jos tälle kannalle taidotaan asettaa, täytyy ilman epäilyksiä tunnustaa sosiaalidemokratian osuuskunnat ystävälliset pyrkimykset.

Osuuskunnoilla on kaikilla tahoilla jyrkkiä vastustajia ja ainoastaan sosiaalidemokratia suojellee niitä, ei ainoastaan senvuoksi, että ne hyödyttävät työläisiä, vaan senvuoksi, että niitä yleensäkin täytyy pitää edustajina sosiaalidemokratian osuuskunnat ystävällisessä suhteessa. Sosiaalidemokratia ei rajoita ystävyyttä ainoastaan osuuskunnat, vaan myöskin kaikkiin muunkinlaatuisiin osuuskuntiin, jos ne jossakin muodossa suojittavat yhteiskunnallisesti arvokasta työtä. Ei senvuoksi ole mitään syytä liiaksi kiiohoitua, jos tästä tosiasista vedetään se johtopäätös, että osuuskunnat ovat "sosiaalidemokraattisia" järjestöjä. Niin väitetään aina, kun pelätään porvarillisten etujen varaan joutumista. Siitä syytöksestä, että ne olisivat "sosiaalidemokraattisia", eivät Saksan osuuskunnat pääse eroon, senvuoksi että ne ovat köyhälistön joukkoliikettä.

Useasti heitetään esiin kysymys, eivätkö osuuskunnat riistä puolue- ja ammattiyhdistysten verotuksella ja oikeudellisilla toimenpiteillä. Ainoastaan sosiaalidemokraattinen puolue häikäilemättä ja johdonmukaisesti as-

matillisen järjestön pienellä paikakunnalla, koskei siellä, häntä lukuunottamatta, ole ainoatakaan riippumaton henkilö, jonka ei tarvitsisi pelätä mahdollisia kostotoimenpiteitä. Myöskin siihen suuntaan on siis olemassa mahdollisuus hyödylliseen työskenteleeseen työläisten asian hyväksi yleensä. Ja osuuskunnat on jo vuosikymmenien aikana saanut tästä suurta hyötyä. Hyvät järjestäjät ja agitatoriset kyyvit sosiaalidemokraattisessa puolueessa ovat kernaasti asettuneet sen käytettäväksi. Vielä enemmän tulee näin olemaan laita tulevaisuudessa.

KANSANKIRJEITÄ

(Jatkoa toiselta sivulta)

hoquiamilaiset, joka ainut lakkolainen, ruveta kulkemaan säännöllisesti lakkovahdissa. Aberdeeniläiset lupasivat satalukuisia ottaa osaa mukana mainittuun hommaan. Kiitos, ja hurraa innokkaille naapurikytiläille!

Sattui silmiini Toverin numerossa 189 Winlock'in uutinen, jossa joku "Manttaaliton" pesee itsensä skääppäyksestä puhtaaksi sillä että "toiskielisetkin skääppää". Hyi, että kehtaat noin kehoa puolustusta esittää! Jos nyt sattuisi, että kieliset löisivät päänsä seinään — olisi sinun myös lyötävä. Näin myös Toverista, että kieliset ovat siellä Winlock'issa perustaneet jonkinlaisen "Puolustusliiton" paikallisosaston, suomeksi mustan sotian. Yhdy nyt sinäkin "Manttaaliton" siihen kun kerran kielisetkin yhtyvät! Täällä Hoquiamissa kieliset skääppit runnaavat nyt useita myllyjä, mutta suomalaiset silti pysyvät pois.

Kuulin puhetta että Liberty-teatteri on mustalla listalla. Teatterin ohi kulkiessani näin osaston ilmoituksen jossa luvattiin \$10.00 palkinto sille, joka ilmoittaa kuka sanotusta teatterista on sellainen huhun nostanut, että se muka on mustalla listalla. En siis voi vielä sanoa miten asia on. Kehotan kuitenkin Libertyn aikoo ottamaan ensin selvä asian todellisesta laidasta. Muuten on sähkökuissa käynti joutavaa ajan ja rahan haaskausta, säännöllisissäkin oloissa, mitä sitten näin lakoaikana. Kuvasarjain pääsisältö kun on, että "he" kaikenlaisten sotkujen jälkeen lopultakin saavat "toisensa". Sama viheliäinen komedia uudistuu sarjassa toisensa jälkeen. — Sale.

Huomautus New Castlen, Pa. s. s. osastolle. Osastomme kokouksessaan tänään kunn 16 päivänä päätti avoimesti kysyä yllämainittua osastolta että missä ovat ne meidän 10 voittoa, jotka ostimme teiltä silloin kun teillä oli myyjäiset, kun ette ole niistä mitään ilmoittaneet? Vaadimme pikaista selvitystä.

Sahamylyt ja tukkikämpät tällä ovat edelleenkin seisauk-

kin yhtyi osastoomme yksi uusi jäsen, Aarne Koivisto. Tervetuloa, ja innostusta osaston toimintaan riittäköön.

Kaikki osaston jäsenet kokoukseen 23 p. t. k., sillä silloin äänestetään länsipiiriin agitaattorikurssien pitopaikoista näissä neljässä valtiossa, nimittäin Washingtonissa, Oregonissa, Californiassa ja Wyomingissa. Koettakaahan nyt kerrankin joka sorkka saapastaa itsenne kokoukseen mainittuna iltana.

Kovin näyttää sapettavan näitä Hoquiaminkin viranomaisia, kun eivät saa lakkolaisten kanssa mitään väkivaltaisuuksia aikaan vaikka ovat useammankin kerran koettaneet tämän lakon aikana. T. k. 16 päivän iltana kun lakon rikurit palasivat työstä Grays Harbor myllyltä, oli lakkolaisia kerääntynyt noin 400-henkinen joukko lakkovahdista pitämään kahdeksannen kadun päähän. Viranomaiset huomasivat lakkolaisten huomion kääntyvän Grays Harbor myllylle päin ja he asettivat virkoneistonsa samaan joukkoon majurista alkuun, kaikkein kurjimpaan haudan partaalla hoipuvaan hurtaan asti kuntoon, pyssyineen ja kapuloinen riitaa haastamaan, vaan eivät he sitteäkään onnistuneet aikaisaan vähäkään. Lakkolaiset pysyivät täydellisesti matillisina.

Rauhallinen lakkovahdin pito on luvallista Washingtonin valtion lakien mukaan. Siis ei tarvitse peljätä minkäänlaisia hirttejä kun vaan ei millään lailla heihin tartu käsin eikä aseina, vaan seisomme passiivisina silloinkin kun heidän murhaavat aikeensa ja koneensa meitä uhkaavat. Lujaa yksimielisyyttä vaan tarvitaan ja voitto on meidän. — Vesipoika.

RAYMOND.

Osaston kokouksessa t. k. 14 p:nä käsiteltiin seuraavat asiat: Onko tarpeellista lähettää puolueemme edustajia liittolaisten konferenssiin Lontoossa? Katsottiin tarpeettomaksi. Sitä vastoin valitsimme kolme edustajaa Venäjän sosialisti-vallankumouksellisten konferenssiin. Valituiksi tulivat Santeri Nuorteva, Morris Hillquit ja Adolph Germer. Kaksi uutta jäsentä yhtyi osastoomme muuttokortilla: Kalle Mäki Ilwacon osastosta ja Ellis Kari, Mullanin osastosta. Lausumme teidät toverit tervetulleiksi joukkoomme.

Sanderson & Porter laivaveistämöllä on lopetettu työt tämän viikon keskiviikkoamuna. Olen kuullut puhuttavan, että miehet eivät ole ruvenneet naulaamaan kiinni niitä lumberia, jota tänne tuodaan muilta paikkakunnilta rautateitse, ja joka on skääppi-voimilla valmistettu ja lastattu rautatiekaaroihin. Ja toiselta taholta olen kuullut, että konttorit itse on määrännyt työt lopetettavaksi, toisin sanoen, julistanut työ sulun mainitulla työmaalla.

Sahamylyt ja tukkikämpät tällä ovat edelleenkin seisauk-

sisia. Lakkolaiset ovat aina yhä tujina vaatimuksiensa takana. Yleinen ja täydellinen rauha on vallinnut koko lakon ajan.

Skääppejä tänne ei ole vielä tähän mennessä yhtään lisää haalattu ja niistäkin skääppeistä jotka ovat skääppäneet koko ajan, on osa kuitannut, sillä he eivät ole jaksaneet kunnella niitä arvonimia joilla lakkolaiset heitä ovat kutsuneet. Aamusiin heidän töihin mennessään ja illalla kotiin tullessaan ovat lakkolaiset koonkoonneet suuriin joukkoihin myllyn porttien läheisyyteen luultamaan: Haloo skääps!, ja samalla koettaneet kieltää heitä menemästä työhön. Jo on kummallista nykyajan, kun rehelliset karvajalokkaat ei saisi enää skääppäjä ja "tienata" silloin kun on paljon työtä ja aika hyvä.

Näistä skääpeistä on otettu kuvia joita tullaan näyttämään joskus. Siis pojat annetaan skääppeille skääpin kunnia ja kohdellaan karvajalokkaat kuten sopii, ja taistellaan edelleenkin yksimielisesti voittoon asti, niitä vihollisia vastaan jotka meitä ovat sortaneet. — M.

MONTANA

STOCKETT.

Pappi pulassa. — Tämän kunn 12 p:nä saapui tänne pastori Matti Sahinen, Buttesta, en tiedä mille asioille, vaan ilmoitettiin, että "se puuh suomalaisia haalilla". Tämän oli kokoonnut kansaa tavallista enemmän. Minäkin vedin syntiset luuni sinne...

Tuli määräaika... Ei näy pastoria... Panttiin jo haalin ovi lukkoon, ihmeteltiin ukkona. Vihdoin joku joukosta huutaa, että pastori saapui ja pian hän astui-kin haalin ovelelle, mennäkseen suoraan haaliin, mutta — ovi oli lukossa.

— Miksi ei ole ovi auki? — Se oli auki ei kauvan sitten, ja se avataan milloin tarvitaan. — Onko sulla sinne asiaa? — Oletko sinä tänne tullut skääppejä värväämään? Niitä sinä et kumminkaan tältä saa! Noin tervehti yleisö "hengenmiestä".

Edelleen ahdisteltiin pappia kysymyksillä kieltäkö hän värvänensä skääppejä Buttesta. Ei sanonut sitä teinensä, vaan olevansa vaan työtälähuavilla tulkina "mainin päällä". Pastori peloissaan ilmoitti aikovansa pitää "jumalanpalveluksen", "mutta jos ette tahdo, niin en pidä".

Avattiin haalin ovet. Toiset vaativat että hän puhuisi Butten lakosta, vaan toiset sanoivat, että annetaan sen pitää "jumalanpalvelus", jos hän on sitä varten saapunut. Pastori ei uskaltanut lähteä poiskaan, kun oli "puristukseen" pantu, vaan meni vapisten kansan eteen; mutta ei uhkaavana niinkuin toista vuotta sitten. Ei ollut pitkä toimitus: rukouli vain ja sanoi olevan "siinä kaikki".

Joku esitti, että kannetaan kohti niinkuin tavallista tämänmoisissa tilaisuuksissa on — Butten lakkolaisten hyväksi. Pastorikin sai olla kolehtiin painijana. Mutta sitten se pula alkoi, kun ei kukaan antanut pastorille yösiijaa, jota hän kyseli hätäyksissään yhdeltä ja toiselta. Vastailivat vaan, että olisi kyllä, vaan ei anneta; saat lähteä kävelemaan.

Pari vanhaa akkaa läksi pasoria viemään pois, mutta hekään eivät uskaltaneet ottaa häntä huoneeseensa, kun kansa riensi perään, tahtoen nähdä missä hän on yötä, vaan kiidättivät hänen erään pappeja suosivan miehen luo, joka vei hänet "kaarallaan" naapurikyliään, Sand Couleen. Muuten on kuvaavaa tuo, kun tämä sama pastori toista vuotta sitten uhkaili, että hän näyttää teille ja keräsi niiden nimiä, jotka uskalsivat tehdä kysymyksiä hänelle, vielä aikoi rakentaa kirkonkin täällä kaivoksesta työskentelevien, vajaan sadan suomalaisen ja ennen kaikkea kaivantoyhtiön avustuksella.

Pettynyt on hän sinäkin; ei ole avittanut hänen mustalista... Pastori lupasi tulla pitämään rippikoulua viikon perästä. Saa nähdä.

Menevät naimisiin. — Askettain Californiasta tällälaiselle poikatalolle emännöitsijäksi saapunut Helena Niemi ja Väinö Kallio kävivät hiljaa Great Fallsissa tekemässä avioliiton. Heille on "soitettu" maan tapaan. Suomalainen soitokunta on nyt valinnut johtajakseen V.

HAMMAS KITTIIÄ

Voitte itse olla hampmaslääkärinä käyttämällä Hammas Kittiiä kolossa, joka on täytetty, niin että kylmä ilma eikä ruoka sinne pääse. Tämä on ainoa suojelu. — Lignol in Apteeki on suuriin puom. apteeki Tidyvaloisissa. — Osoite: P. A. Lutzell Co., Superior, Wis.

Holpaisen, Mullanista, Ida. Hän on jo saapunut paikkakunnalle. T. A.

UTAH

EUREKA.

Sain "jobin", kun jouduin uutistenkirjoittajaksi Toverille; — näin ensikertalaiselle on se väkevänlaista hommaa...

Uusia jäseniä yhtyi t. k. 12 p:nä osastoomme viisi. Jäsenluku on laskenut hiljattain, kun on paljon jäseniä lähtenyt toisille paikkakunnille. Pois ovat muuttaneet askettain seuraavat toverit: J. Kari perheineen ja Osvold Hannula (huonon terveytensä takia). Suomea kohti lähtivät 2 p. t. k. Kalle Ahola ja Jaakko Aho perheineen ja Kalle Levonmäki. Vaan kun näyttää siltä, että Suomeenmeno on nykyään estetty, niin ehkä me pian saamme olla heidän Suomi-tulijaisilla.

Markkinaillamia hommataan parhaillaan, vaan en voi vielä sanoa varmaa päivämäärää, vaan piakkoin ne tulevat olemaan.

Vähän sotilaita saivat herrat ensi kutsunnasta. Ainoastaan 27 oli, jotka eivät jättäneet vastalauseita. Toinen tarkastus on nyt juuri parhaillaan.

Työolot tällä näyttävät käyvänsä aina vain kurjemmiksi ja nykyään on tänne tullut paljon työläisiä muilta paikkakunnilta, joilla on lakko. Täällä ei kyllä tarvitse peljätä, että työläiset rupeaisivat vaatimaan mitään parannuksia oloihinsa. Työläisten järjestöitä on nimellisesti kaksi, vaan toinen niistä näyttää olevan — kaivosyhtiöitten talutettavissa ja toinen on "lapsi".

Kurkkua on meinannut "kuivata" nyt kun ottivat ne mainarille rakkaaksi käyneet viinat pois, vaan onhan se muuten paljon hauskenpää ja päälakolle terveellisempää. Kaksi kuivan lain rikkojia sanovat jo joutuneen esivallan kynsiin. Toinen heistä oli kansalainen. — 6.—

Syyttömästi vangittuja vapautettu

Seattle, elok. 18 p. — Ellenburgissa, North Yakimassa ja Wenatcheessa vangittuna olleitten i. w. w. läisten tilanne on äkkiä muuttunut paljon paremmaksi. Eilen vapautettiin Ellensburgissa kaikki siellä vangittuna olleet, paitsi kolme. Siellä oli kaikkiaan 50 vankia. Kolme vielä kiinni olevaa ovat Mike Cassidy, Nels Madison ja Fritz Fisher, ja heidätkin on luvattu päästää tänään vapaaksi. Eilen vapautettujen joukossa oli muuan W. A. Stroms, joka syytettiin murhapolitoista, eikä vapautettu vaikka mies todisti olleensa kysymyksessä olevana aikana muualla kuin missä hänen syytettiin panneen toimeen murhapolitoja. Syyttäjänä esiintyi Cascade Lumber Co:n superintendentti Turner Cle Elumista. Sheriffi ei voinut antaa mitään selityksiä siihen miksi vangitut nyt vapautettiin. Hän ei sano tietävänsä, onko suunnitellulla yleislakolla mitään tekemistä vapauttamisen kanssa tai ei, mutta ilmoittaa että järeillä olevillekin annetaan vapautensa muutaman päivän kuluessa.

RAYMONDIN ILMOTUKS.

RAYMONDILAISET HUOM. Oikää uhottako käydä Michaelsonin tupakka- ja palohuoneeseen, sa, kun tarvitsette tupakkaa, o mäkälisiä, miesten vaatetavaroita, rihkamaa, suomalaisia kirjoja, jallisuutta y. m., eli haluatte o tilata puoluelehtiä. A. T. Michaelson, Puhelin 138-J. 213 W. Ellis St. O *

KENKIEN KORJAUSLIIKE

Adam Karjala 501 Water St., Raymond, Wash.

RIVERDALEN SAUNA

Yleisön käytettävänä joka PERJANTAI ja LAUANTAI. HENRY KOKKO, 1120 Godfrey St. Raymond, Wash.

Suomalainen Hotelli

Michigan Exchange Hotelli, Seattle, Wash. 5220 Shilshire Ave. MRS. IDA NIEMI & SIGRID SAMUELSON. Ruokaa ja asuntoa saatavana päivittäin, viikottain ja kuukausittain HUOM! Ota Ballard Beach kaara. HYVÄ KOHTELU.

HEGGBLOM & MARTELL

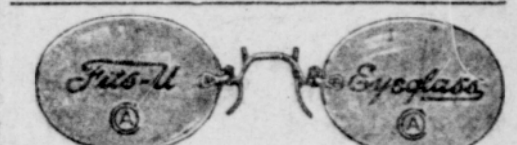
Vaate kauppa. RAYMOND — — — WASH. Suomalaiset omistajat.

KUINKA ON NIKUN PÄÄVÄRKIN LAITA?

Milano, elok. 18 p. — Secolo lehti kertoo: Pietarista tulleet tiedot perusteella ilmoittaa Vatikanin äänenkannattaja, että ent. tsaari Nikolain terveydentila ei ole tyydyttävä. Hänessä on taas ilmennyt niitä henkisen häiriötilan oireita, jotka ennen niin suuresti huolestuttivat hovipiirejä, ja joiden vuoksi tuonustakin täytyi turvautua ulkomailta kutsuttujen etevän hermotautilääkärin apuun. Tsaaria vartioidaan nykyään tarkoin siltäkin varalta, että hän ehkä ryhtyisi omavaltaisesti lopettamaan elämänsä.

Kannattakaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Toverissa.

WHITESIDE UNDERTAKING CO. HAUTAANTOIMITTAJAT. Telefoni 136-364. — Hoquiamin osoite: 420 K St. Telefoni 136. — Aberdeenin osoite: 109-111 E. 2nd.

T. R. C. A. SOLBERG

ASETTAA SILMÄLASIA NUORILLE JA VANHOILLE. Kaikki työ taataan. Jos tunnette päänkipu, pyörtyämiä, hermostuneisuutta ja pakotusta lukessanne, niin te tarvitsette silmälasia.

SILMÄLASEJA \$2.50 YLÖS. T. R. C. A. SOLBERG, Dreamland-teatterin yläkerrossa. Aberdeen, Wash. Konttori T. R. Holstin kanssa.

H. SLIKERMAN

Asianajaja ja lakimies. Pacific Bldg. Room 631 SAN FRANCISCO, CAL.

RUOKATALOSSA

on ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain ynnä kuukausittain. MULLAN, IDAHO.

SIISTIA KALUSTETTJA HUONEITA

Matti Reiniltä 108 Broadway, Seattle

Kuluttakaa rahanne siellä, mssä se tulee hyödyttämään työläisiä

Me pidämme täydellistä yleistä skotatavaraa varastossamme — tuoretta ja savustettua lihaa. WILKESON CO-OPERATIVE ASSOCIATION (Työläisten kauppa) WILKESON, WASHINGTON

Suomalaisille hyvin tunnettu

VALOKUVA AJA H. T. MOTOYOSHI

Valmistaa parhaita valokuvia 2009½ Fillmore st., SAN FRANCISCOSSA

Ja läski (bacon), kuinka viekottelevaa

se on, paistettuna mureaksi leiritulen hiiloksella.

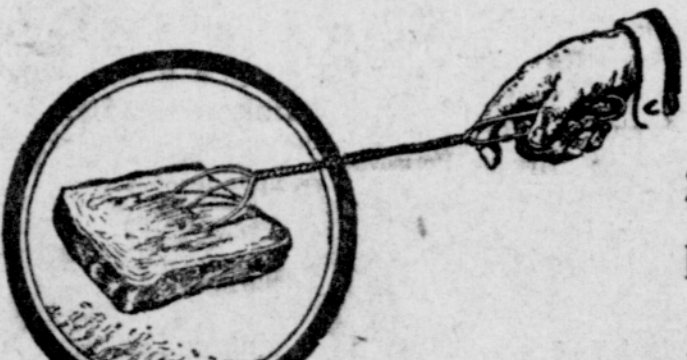
Se on paahdettua—kuten korppu—tämä on juuri se mikä antaa sille niin miellyttävän maun. Te ette pitäisi siitä raakana.

Ajatelkaa että kuuluisaa Lucky Strike paperossia varten valmistetaan tupakka samalla tavalla. Niissä on tuo viekotteleva ja miellyttävä maku, siksi että niihin käytetty Burley tupakka

Se on paahdettua

Guaranteed by The American Tobacco Co. INCORPORATED

20 kpl. 10c.